

Potilaan uudistuvat oikeudet

Webinaari EHDS-
asetuksen
toimeenpanosta
Suomessa

28.10.2025

Minna Linsamo

Terveys- ja
hyvinvoinnin laitos

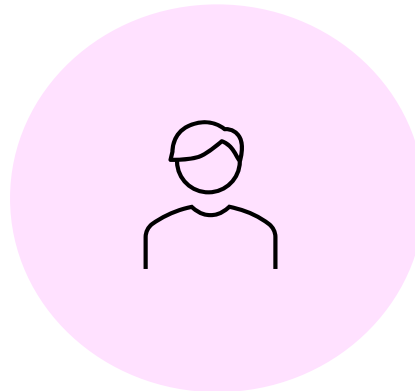
Kansalaisen uudet oikeudet EHDS:n myötä*

Oikeus saada tietoa, myös automaattisilla ilmoituksilla, pääsystä tietoihin käyttöpalvelussa (9 artikla)

Oikeus kieltää ensisijainen käyttö (10 artikla)

Oikeus päästä henkilökohtaisiin sähköisiin terveystietoihinsa + ladata kopio (3 artikla)

Oikeus rajoittaa ammattilaisen pääsyä sähköisiin terveystietoihin tai osaan niistä (8 artikla)

Jäsenvaltioiden on perustettava yksi tai useampia sähköisten terveystietojen käyttöpalvelu (4 artikla)

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (7 artikla)

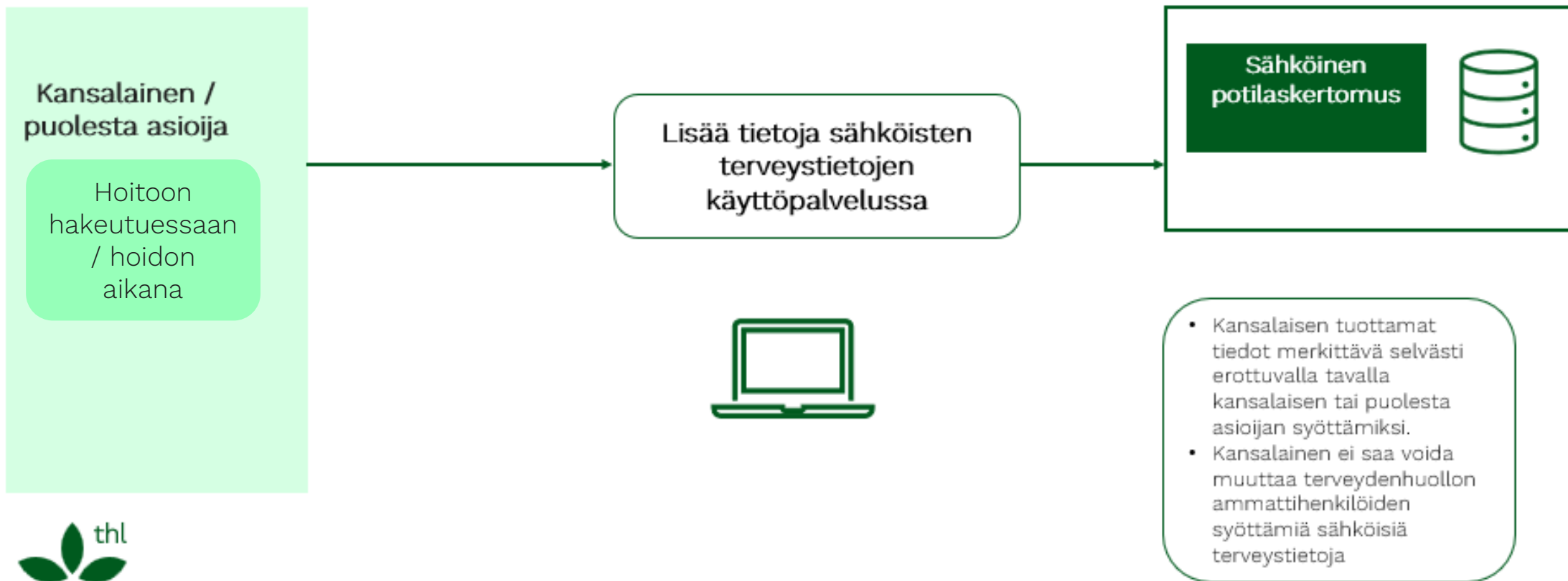
Oikeus pyytää tietojen oikaisemiseen käyttöpalveluissa (6 artikla)

Kansalainen voi lisätä tietoja käyttöpalvelussa sähköisiin potilaskertomuksiinsa (5 artikla)

*Osin toteutuu jo meillä OmaKannan kautta

Luonnollisten henkilöiden oikeus lisätä tietoja sähköisiin potilaskertomuksiinsa(artikla 5)

Mitä tietoa kansalainen voi lisätä EHDS:n ja komission mukaan?

- Pääasiallinen soveltamisala henkilökohtaisten sähköisten terveystietojen prioriteettiluokkien tiedot. Jäsenmaat voivat itse säätää yksityiskohdista.
- EHDS-asetuksessa ei laadita luetteloa lisättävistä tietoelementeistä. Tarkoituksena on kuitenkin antaa potilaille mahdollisuus täydentää prioriteettitietoluokkien tietoja.

Määriteltävä kansallisesti mitä tietoja kansalainen voi lisätä sähköiseen potilaskertomukseen.

Taustaa kansalaisen tuottamille tiedoille 1

Tutkimuksia / julkaisuja aihepiiristä:

- [Potilaan tuottama tieto osaksi hoitopäätöksiä:](#)
Potilaan **tuottaman tiedon hyödyntäminen** ja hänen osallistumisensa hoitopäätöksiin **lisää hoitoon sitoutumista ja sen vaikuttavuutta**. (Proshade – ratkaisuja resurssiviisaaseen terveydenhuoltoon).
- [Potilaiden itse tuottaman tiedon hyödyntäminen terveydenhuollon ammattilaisten kokemana:](#)
Terveydenhuollon ammattilaiset kokivat **monenlaista hyötyä potilaan tuottamasta tiedosta**. Ammattilaisilta nousi esiin huoli potilaan tuottaman tiedon luotettavuudesta ja hallittavuudesta. (Pro gradu –tutkielma).

Taustaa kansalaisen tuottamille tiedoille 2

Hyvinvointialueyhteistyössä on selvitetty aiemmin tarpeita potilaan tuottamalle tiedolle:

- Hoidon seurannan tietorakenteet projektissa 6/23 keskusteltu hyvinvointialueiden kanssa omahoidon tiedoista ja tärkeiksi koettu mm.
 - Lääkkeiden käyttö (määrätyt lääkkeet), omat mittaukset (esim. verensokeri, paino, verenpaine), potilaan vointitieto, toimintakykytieto (38 vastaajaa).
- Kanta-palveluiden työpajat hyvinvointialueiden kanssa kevät 2024, jossa aiheena OmaKanta sovellus palvelumuotoilu (15 HVA):
 - Esitiedot, rokotukset, päiväkirjat, allergiat, PROM, oirearviot, ruokavalio, tieto tupakoinnista ja alkoholista.
- Laaturekisterin tarpeita:
 - Pituus, paino, BMI, vyötärönympärys, tieto tupakoinnista + päihteistä, verenpaine, verensokeri

Valmistelun eteneminen

Tietosisältöselvitys:

- Mitä tietoja kansalainen voi lisätä?
- Mitkä tietosisällöt halutaan talteen Kantaan riippumatta siitä missä ne tuotetaan? Missä kansalaisen palveluissa mitäkin tietosisältöä tuotetaan ja mitä halutaan toteuttaa kansallisiin ratkaisuihin?
- Priorisointi ja vaiheistus
- Huomioitava eri tarpeet: hyvinvointialueiden ammattilaiset, tietojohdaminen, toisiokäyttö
- Työpajat sidosryhmien kanssa

2025

Käyttötapausten / prosessin kuvaus

- Ammattilainen / kansalainen
- Tietojen tuottaminen hoitoon hakeutuessa ja hoidon aikana
- Miten toiminnallisuus tukee hyvinvointialueella hoitoprosessia?
- Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Tietosisältöselvitys
valmis
(kommentoitu
sidosryhmillä)

HUOM Jatkon aikataulus
riippuu Kanta-tiekartan
aikataulutuksesta!

EU –seuranta ja vaikuttaminen, toimenpanosäädökset

Tietorakenteiden,
luokitusten ja
koodistojen
määrittelyt

Tekniset ja
toiminnalliset
määrittelyt

- Toimintamallit ammattilaisille
- Toteutus Kanta-palveluihin ja potilastietojärjestelmiin

Kansalainen
voi lisätä
tietoa
käyttöpalveluissa

2026-2029

Tule mukaan vaikuttamaan!

EHDS-työpaja kansalaisen oikeudesta lisätä tietoja potilaskertomukseen (kaksi samansisältöistä työpajaa)

- Hyvinvointialueiden ammattilaisille ja kehittäjille suunnattu työpaja
 - 13.11.25 klo 12-14, [Teams linkki](#)
 - 18.11.25 klo 9-11, [Teams linkki](#)

Kanta PH FHIR -rajapintojen tukiprojekti:
EHDS – kansalaisen oikeus tuottaa tietoa

- Tietojärjestelmätoimittajille ja sovellusvalmistajille suunnattu työpaja

25.11.2025 klo 13-14.30 [Teams linkki](#)

Kiitos